

Detailrapport Vraag en antwoord los v/h Raadsplein (ID 926)

Veld	Waarde
Datum vraag	19-12-2025
Onderwerp	Rechtsbescherming en rolafbakening Jeugdhulp / sociaal domein Edam-Volendam
Fractie(s)	LEV
Vraag en antwoord	https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/kritiek-op-hollands-kroon-ondermijnt-gezag-rechtsstaat Vraag 1. Kan het college helder uiteenzetten welke formele rol partijen in ons sociaal domein (zoals Inclusio / Civic of andere uitvoerende organisaties) hebben ten aanzien van signalering, advisering richting gemeente, voorbereiding van besluiten / beschikkingen, uitvoering van ondersteuning of jeugdhulp? Antwoord 1: Het grootste deel van de contracten voor preventieve dienstverlening, lokale ondersteuning en lokale jeugdhulp op grond van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning zijn tot stand gekomen middels aanbestedingsprocedures. In de hieruit voortgekomen contracten is duidelijk uiteen gezet welke taak deze uitvoerende organisatie heeft gekregen en welke informatie, ondersteuning of hulp wordt geboden. Advisering richting gemeente, voorbereiding van besluiten en/of beschikkingen is hier geen onderdeel van. Deze organisaties zijn alleen verantwoordelijk voor de uitvoering van de ondersteuning of hulp die wordt omschreven in het contract en de aanbestedingsleidraad. Hier is signaleren, tijdig ondersteuning/hulp bieden of tijdig doorverwijzen naar het Breed Sociaal Loket altijd onderdeel van. Vraag 2. Wij vragen hierbij expliciet aan te geven waar in contracten, mandaten of werkafspraken deze rolverdeling is vastgelegd. Antwoord 2: Zie antwoord vraag 1. Vraag 3. Kan het college bevestigen dat geen enkele externe uitvoeringsorganisatie betrokken is bij de formele besluitvorming of de inhoudelijke besluitvoorbereiding inzake Wmo- en Jeugdwetbeschikkingen, en dat deze verantwoordelijkheid volledig bij de gemeente en haar mandatarissen ligt? Zo nee, waarom niet? Antwoord 3: Ja, dit kan het college bevestigen. Binnen de Jeugdwet hebben we wel te maken met meerdere wettelijk verwijzers, wat wil zeggen dat ook de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering, de rechtbank en alle artsen (huisartsen,

	jeugdartsen, het ziekenhuis) een verwijzing mogen doen op grond van de Jeugdwet. Als gemeente betalen we hiervan wel de rekening, maar zijn we niet altijd onderdeel van het verwijsproces. Vraag 4. Is het college bekend met de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep waarin wordt gewaarschuwd voor rolvermenging en het ontbreken van een onafhankelijke toets (zoals o.a. aan de orde in Hollands Kroon)? Antwoord 4: Ja, dat is bekend. Vraag 5. Indien ja, heeft het college deze uitspraak(en) betrokken bij de inrichting van ons sociaal domein? Welke lessen zijn daaruit concreet getrokken? Zijn er processen aangepast? Zo ja, welke? Antwoord 5: Bij gemeente Edam-Volendam is er geen sprake van rolvermenging, omdat de gemeente verantwoordelijk is voor het proces van onderzoek, besluitvorming en wel of niet beschikken. Daarom was er geen reden om processen aan te passen. Dit was voor ons namelijk niet van toepassing. Vraag 6. Hoe wordt in onze gemeente concreet geborgd dat ouders en inwoners altijd tijdig en actief worden gewezen op hun recht op een beschikking, altijd actief worden geïnformeerd over hun recht op bezwaar en beroep, niet eerst zelf “om een beschikking hoeven te vragen” om rechtsbescherming te verkrijgen? Graag een feitelijke procesbeschrijving. Antwoord 6: Zowel door het Breed Sociaal Loket als door onze samenwerkingspartners worden ouders en inwoners geïnformeerd over de dienstverlening van de Onafhankelijk Cliëntondersteuners. Als gemeente financieren wij dit op grond van de Wet maatschappelijk ondersteuning en de Jeugdwet. Zij hebben de opdracht inwoners en gezinnen bij te staan op het moment dat zij vragen hebben over hun rechten en plichten en denken hierin actief met inwoners/gezinnen mee. Daarnaast worden inwoners ook actief gewezen op het recht op bezwaar (en beroep), bijvoorbeeld op het moment dat zij de beschikking ontvangen. Vraag 7. Kan het college toelichten op welke wijze in Edam-Volendam wordt geborgd dat ‘eigen kracht’ en ‘probleemoplossend vermogen’ individueel en realistisch getoetst worden, hierbij ook de economische en praktische draagkracht van ouders wordt meegewogen, en dat dit proces voldoet aan de eisen die de Centrale Raad van Beroep hieraan stelt? Antwoord 7:
--	--

	De jeugdconsulent brengt samen met ouders en jeugdige in kaart wat de aanwezige opvoedproblemen, ontwikkelingsproblemen en/of psychische problemen zijn en welke belemmering zij vormen in het veilig en gezond opgroeien van de jeugdige, diens mate van participeren en en groei naar zelfredzaamheid. De Verordening geeft kader aan dit onderzoek, in lijn met de stappen zoals voorgeschreven door de CRvB. Het Perspectiefplan, dat regionaal is opgesteld, geeft daarnaast ook kader aan het vastleggen van de noodzakelijke informatie. Iedere hulpvraag wordt in de context van het gehele gezinssysteem gezien en is daarmee dus altijd persoonlijk, individueel, en maatwerk. De balans tussen draaglast en draagkracht wordt altijd samen met ouders en jeugdige opgemaakt, omdat ook dit altijd gaat over individuele personen met hun eigen 'bagage' en mogelijkheden. Het zelf probleemoplossend vermogen en de eigen kracht kunnen bijvoorbeeld tijdens het maken van een familiegroepsplan worden aangesproken, wanneer er mogelijkheden blijken te zijn waar men niet eerder aan had gedacht. Alle betrokkenen zijn het er dan mee eens, dat die mogelijkheid nog kan worden benut alvorens een jeugdhulpvoorziening in te zetten. Lastiger zijn de situaties, waar het gaat over de ontwikkelingsvragen en opvoedtaken binnen een gezin, aan kinderen met een intensievere zorgbehoefte. Dan wordt, aan de hand van het kader dat de (nieuwe) Verordening biedt, bekeken welke taken tot het 'normale opvoeden en verzorgen' behoren en welke taken dit (naar aard en omvang) overstijgen. Daarnaast is in alle situaties waarbij ouders duidelijk overbelast zijn (waarbij zij verstaanbaar/aantoonbaar maken hoe de zwaarte van de zorg drukt op hun welzijn), altijd de vraag: wat is er voor alle leden binnen dit gezin nodig om weer op dát punt te komen, waarop zij met elkaar zonder hulp weer verder kunnen? Daar wordt op ingezet. Vraag 8. Erkent het college dat de Koepel Sociaal Domein een cruciale functie heeft in bewaken van het perspectief van gezinnen, signaleren van knelpunten, en het voorkomen van doorschietende systeemlogica? Antwoord 8: Het college erkent dat het cruciaal is dat er onafhankelijk advies wordt gegeven omtrent het beleid rond de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Schuldhulpverlening en dat dit advies wordt gegeven door inwoners met relevante ervaring. Hierom is het college ook overgestapt naar de drie cliëntpanels en hier maakt het college dan ook actief gebruik van. De leden van de Koepel Sociaal Domein maakte geen actief gebruik van deze sociale wetten. Vraag 9. Zo ja, hoe wordt de positie van de Koepel Sociaal Domein structureel geborgd en betrokken in beleid, uitvoering en evaluatie van deze verordening?
--	---

	Antwoord 9: Wanneer er nieuw beleid, verordeningen of regelingen en regels moeten worden voorbereid of vastgesteld die betrekking hebben op één van de vier wetten zoals benoemd in antwoord 8, wordt advies gevraagd aan het cliëntpanel die het betreft (of alle cliëntpanels wanneer het een integraal beleid betreft). Daarnaast kunnen de cliëntpanels ook ongevraagd advies geven over beleid, verordeningen, regelingen en regels en de uitvoering in de praktijk. Dit is structureel geborgd in de werkwijze van de beleidsafdeling van het sociaal domein en tevens ook een wettelijke verplichting dat dit advies vanuit beleid gevraagd wordt. Vraag 10. Heeft het college in kaart gebracht welke risico's de gemeente loopt indien rolvermenging onvoldoende wordt voorkomen, of rechtsbescherming onvoldoende wordt geborgd? Antwoord 10: Er is geen sprake van rolvermenging, dus dit is niet in kaart gebracht en voor onze lokale situatie ook niet van toepassing. Vraag 11. Zo ja, kan de raad deze risicoanalyse ontvangen? Zo nee, is het college bereid deze alsnog op te stellen? Antwoord 11: Zie antwoord vraag 10. Dit is niet van toepassing en daarom zal deze risicoanalyse ook niet worden uitgevoerd.
--	--